

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Comisia juridică, numiri și imunități

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 105

www.parlament.md

03 iunie 2014

046 nr. 121

CORAPORT

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative

(nr.36 din 05.02.2014)

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Lege nr.36 din 05.02.2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, inițiativa legislativă a Guvernului, în care se introduc modificări și completări în 48 de legi, inclusiv în Codul electoral nr.1381-XIII din 21.11.97, Codul civil nr.1107-XV din 06.06.2002, Codul de procedură civilă nr.225-XV din 30.05.2003, Codul penal nr.985-XV din 18.04.2002, Codul contravențional nr.218-XVI din 24.10.2008 ș.a.

Scopul proiectului de lege propus este ajustarea legislației în vigoare la prevederile Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități din 2006 și ale Legii privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități nr.60 din 30.03.2012.

La acest proiect de lege au parvenit avizele Comisiei economie, buget și finanțe, Comisiei agricultură și industrie alimentară, Comisiei politică externă și integrare europeană, Comisiei drepturile omului și relații interetnice, Direcției juridice a Secretariatului Parlamentului și raportul de expertiză anticorupție al Centrului Național Anticorupție.

Comisia juridică, numiri și imunități a solicitat avizele Procuraturii Generale și Curții Supreme de Justiție referitor la proiectul de lege nr.36 din 05.02.2014.

Prin avizele prezentate, Comisiile permanente s-au pronunțat asupra examinării proiectului de lege menționat în plenul Parlamentului. Totodată, Comisia drepturile omului și relații interetnice a evidențiat că susține acest proiect de lege, cu excepția modificărilor propuse la Codul electoral și Codul civil.

Direcția juridică a Secretariatului Parlamentului în avizul său a formulat o serie de obiecții de conținut și tehnico-legislativ care nu diminuează importanța reglementărilor propuse.

În raportul de expertiză anticorupție al CNA sunt prezentate mai multe propuneri de îmbunătățire a reglementărilor din proiectul de Lege nr.36 din 05.02.2014.

Procuratura Generală și Curtea Supremă de Justiție apreciază necesitatea elaborării acestui proiect de lege, însă expun anumite obiecții și propuneri.

În urma dezbaterilor asupra proiectul de Lege nr.36 din 05.02.2014 șapte deputați au votat pentru susținerea inițiativei legislative, iar patru deputați s-au abținut de la vot.

Astfel, membrii Comisiei juridice, numiri și imunități propun examinarea și adoptarea în prima lectură a proiectului de Lege nr.36 din 05.02.2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative în cadrul ședinței în plen a Parlamentului, ținând cont de obiecțiile formulate în avizul Comisiei drepturile omului și relații interetnice, avizul Direcției juridice a Secretariatului Parlamentului, raportul de expertiză anticorupție al CNA, avizele Procuraturii Generale și Curții Supreme de Justiție.

Sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiectul de Lege nr.36 din 05.02.2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative este anexat la acest coraport.

Președintele Comisiei

Raisa Apolschii

Sinteza propunerilor

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (nr.36 din 05.02.2014, lectura I)

Prevederile actelor legislative care se modifică și/sau se completează	Prevederile proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (nr.36 din 05.02.2014, lectura I)	Amendamente, propuneri, obiecții	Decizia Comisiei juridice, numiri și imunități
<p>Legea cu privire la protecția civilă nr.271-XIII din 09.11.94</p> <p>Articolul 22. Forțele Protecției Civile</p> <p>(8) În componența formațiunilor Protecției Civile se includ în mod obligatoriu cetățenii Republicii Moldova; bărbați - în vîrstă de la 18 la 60 ani, femei - în vîrstă de la 18 la 55 de ani, cu excepția invalizilor de gradul I și la II, femeilor gravide și celor care au copii sub 8 ani.</p>	<p>Art. V. Legea cu privire la protecția civilă nr.271-XIII din 09.11.94</p> <p>p.2 – la art.22 alin. (8), cuvintele „invalizilor de gradul I și II” se exclud</p>	<p>Propunerea autorilor nu se acceptă pentru că este o cerință excesivă, deoarece includerea persoanelor cu dizabilități severe și accentuate în componența formațiunilor Protecției Civile va impune depunerea unui efort substanțial dat fiind starea de sănătate a acestor persoane, astfel că în alin. (8) al art.22 cuvintele „invalizilor de gradul I și II” se vor substitui cu cuvintele „persoanelor cu dizabilități severe și accentuate” (din avizul Centrului Național Anticorupție).</p>	<p>Nu se acceptă obiecția</p>
<p>Legea ocrotirii sănătății nr. 411-XIII din 28.03.1995</p> <p>Articolul 56. Dreptul la efectuarea expertizei medicale a vitalității</p> <p>(1) Pentru constatarea gradului de pierdere a capacității de muncă, persoana are dreptul la expertiză medicală a vitalității.</p>	<p>Art. VII. Legea ocrotirii sănătății nr. 411-XIII din 28.03.1995</p> <p>p.2 – art.56 va avea următorul cuprins „Articolul 56. Determinarea incapacității temporare de muncă, dizabilității și capacității de muncă</p> <p>(1) Determinarea incapacității temporare de muncă se efectuează de către instituțiile medico-sanitare la solicitarea angajatorului. La solicitarea angajatorului, instituția medico-sanitară prezintă documentele medicale, ce confirmă lipsa persoanei de la serviciu pe motiv de boală, asigurînd protecția datelor cu caracter</p>	<p>În art. 56 alin. (1) cuvîntul „angajatorului” se va substitui cu cuvîntul „angajatului”, pentru a nu limita dreptul persoanei de a se adresa instituției medico-sanitare pentru determinarea incapacității temporare de muncă (din avizul Centrului Național Anticorupție).</p>	<p>Se acceptă obiecția</p>

<p>Codul electoral nr.1381-XIII din 21.11.97 Articolul 13. Restricții (1) Nu au dreptul de a alege persoanele: a) care nu întrunesc condițiile prevăzute la art.11; b) care sînt recunoscute incapabile prin hotărîre definitivă a instanței de judecată. Despre existența unor astfel de cazuri, Ministerul Justiției informează primarul, iar după implementarea Registrului de stat al alegătorilor – Comisia Electorală Centrală.</p>	<p>personal ale angajaților....”</p> <p>Art. XII. Codul electoral nr. 1381-XIII din 21.11.97 - la art.13 alin. (1) lit. b) se exclude</p>	<p>Modificările propuse în Codul electoral nu sunt susținute (din avizul Comisiei drepturile omului și relații interetnice).</p> <p>Acordarea dreptului de vot persoanelor incapabile contravine principiilor și garanțiilor cuprinse în mai multe acte normative. Prin acordarea dreptului de vot persoanele incapabile vor obține și dreptul de a fi alese. Este de menționat faptul că dreptul de vot este manifestarea de voință a persoanelor fizice și întrunește calitățile actului juridic, iar art.217 și art.222 alin. (1) din Codul civil expres prevăd că actul juridic încheiat de o persoană fără capacitate de exercițiu este nul (din avizul Curții Supreme de Justiție)</p> <p>Art. XII din proiect urmează a fi exclus, deoarece această propunere contravine prevederilor art.24 din Codul civil, care prevede că asupra persoanei declarată incapabilă de către instanța de judecată se instituie tutela actelor juridice în numele acesteia se încheie de către tutore. Astfel, în urma unei tulburări psihice, persoana nu poate conștientiza sau dirija acțiunile sale, ceea ce și servește motiv pentru declararea acesteia ca fiind incapabilă (din avizul Centrului Național Anticorupție).</p> <p>Modificarea Codului electoral va permite</p>	<p>Se acceptă toate obiectiile</p>
---	---	--	---

		persoanelor recunoscute incapabile prin hotărâre definitivă a instanței de judecată de a participa în cadrul exercițiului electoral (dreptul de a alege). Exercițarea dreptului de a alege de către o persoană care nu are discernământ va pune în pericol securitatea și caracterul votului (din avizul Direcției juridice).	
Legea cu privire la capitalizarea plăților periodice nr.123-XIV din 30.07.98	Art. XV. Legea cu privire la capitalizarea plăților periodice nr.123-XIV din 30.07.98 -la art.7 alin. (1) sintagma „Consiliul de expertiză medicală a vitalității”, în ambele cazuri, se substituie cu sintagma „Consiliului pentru determinarea dizabilității și capacității de muncă”	În art.7 alin. (1) din Legea nr.123/1998 sintagma „Consiliului pentru determinarea dizabilității și capacității de muncă” va fi substituită cu sintagma „Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă” (din avizul Direcției juridice).	Se acceptă obiecția
Legea cu privire la cultura fizică și sport nr.330-XIV din 25.03.1999 Articolul 15. Cultura fizică și sportul pentru invalizi (2) Organizarea activităților de educație fizică și sport în sistemul recuperării continue a invalizilor (inclusiv a copiilor cu handicap fizic sau psihic) , pregătirea cadrelor, asigurarea metodică și asistența medicală, precum și controlul medical sînt puse în sarcina autorităților publice din domeniul învățămîntului, ocrotirii sănătății, protecției sociale, culturii fizice și sportului, precum și a sindicatelor.	Art. XVII. Legea cu privire la cultura fizică și sport nr.330-XIV din 25.03.1999 p.2 – art.15 va avea următorul cuprins: (2) Organizarea activităților de educație fizică și sport în sistemul recuperării continue a persoanelor, inclusiv a copiilor cu dizabilități , pregătirea cadrelor, asigurarea metodică și asistența medicală, precum și controlul medical sînt puse în sarcina autorităților publice din domeniul învățămîntului, ocrotirii sănătății, protecției sociale, culturii fizice și sportului, precum și a sindicatelor.	În art.15 alin. (2) din Legea nr.330/1999 sintagma „persoanelor, inclusiv a copiilor cu dizabilități” va fi substituită cu sintagma „persoanelor cu dizabilități, inclusiv a copiilor”.	Se acceptă obiecția

<p>Legea asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale nr.756-XIV din 24.12.1999</p> <p>Articolul 16. Indemnizația de invaliditate</p> <p>(1) Asigurații care, ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale, și-au pierdut, total sau cu cel puțin 25%, capacitatea de muncă au dreptul la o indemnizație de invaliditate care se acordă lunar pe toată perioada în care beneficiază de pensie de invaliditate din sistemul public de asigurări sociale.</p>	<p>Art. XIX. Legea asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale nr.756-XIV din 24.12.1999</p> <p>p.3 – art.16 la alin. (1), cifra „25%” se substituie cu cifra „35%”,</p>	<p>Prin această modificare va fi restrâns numărul beneficiarilor de indemnizație (din avizul Centrului Național Anticorupție).</p> <p>Această modificare nu este argumentată în nota informativă (din avizul Direcției juridice).</p>	<p>Nu se acceptă obiecțiile</p>
<p>Codul familiei nr. 1316-XIV din 26.10.2000</p> <p>Articolul 82. Obligația soților de a se întreține reciproc</p> <p>(1) Soții își datorează întreținerea materială reciprocă.</p> <p>(2) În cazul refuzului de a acorda întreținere și dacă între soți nu există un contract privind plata pensiei de întreținere, dreptul de a porni o acțiune în instanța judecătorească privind încasarea acesteia de la celălalt soț îl au:</p> <p>d) soțul care îngrijește pînă la vîrsta de 18 ani un copil comun invalid sau care îngrijește un copil comun invalid de gradul I din copilărie, dacă acest soț nu lucrează și copilul necesită îngrijire.</p> <p>Articolul 83. Dreptul fostului soț la întreținere după divorț</p> <p>Dreptul de a pretinde întreținere de la</p>	<p>Art. XXII. Codul familiei nr. 1316-XIV din 26.10.2000</p> <p>p.2 – la art.82 alin. (2) lit. d) din Codul familiei cuvintele „copil comun invalid de gradul I din copilărie” se substituie cu cuvintele „în comun o persoană cu dizabilitate severă din copilărie”;</p> <p>p.3 – la art.83 lit. c) din Codul familiei cuvintele „a copilului comun invalid de gradul I din copilărie” se substituie cu</p>	<p>În art.82 alin. (2) lit. d) din Codul familiei sintagma „în comun o persoană cu dizabilitate severă din copilărie” va fi substituită cu sintagma „copil comun cu dizabilitate severă din copilărie”.</p> <p>În art.83 lit. c) din Codul familiei sintagma „a unei persoane comune cu dizabilitate severă din copilărie” va fi substituită cu sintagma „a</p>	<p>Se acceptă obiecția</p> <p>Se acceptă obiecția</p>

<p>fostul soț pe cale judecătorească îl are: c) fostul soț, care necesită sprijin material, ocupat cu îngrijirea copilului comun invalid pînă la vîrsta de 18 ani sau a copilului comun invalid de gradul I din copilărie;</p>	<p>cuvintele „a unei persoane comune cu dizabilitate severă din copilărie”</p>	<p>copilului comun cu dizabilitate severă din copilărie”</p>	
<p>Legea privind Inspectoratul de Stat al Muncii nr.140-XV din 10.05.2001</p>	<p>Art. XXIV – Legea nr.140-XV din 10.05.2001 privind Inspectoratul de Stat</p>	<p>Denumirea legii va fi completată: „Legea nr.140-XV din 10.05.2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii” (din avizul Direcției juridice).</p>	<p>Se acceptă obiecția</p>
<p>Codul penal nr. 985-XV din 18.04.2002</p> <p>Articolul 150. Determinarea la sinucidere (2) Determinarea la sinucidere sau la tentativă de sinucidere: b) a unui minor;</p> <p>Articolul 165. Traficul de ființe umane c) asupra unei femei gravide;</p> <p>Articolul 197. Distrugerea sau deteriorarea intenționată a bunurilor (1) Distrugerea sau deteriorarea intenționată a bunurilor, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari,</p>	<p>Art. XXV – Codul penal nr. 985-XV din 18.04.2002</p> <p>p.3 – la art.150 alin. (2), lit. b) se completează în final cu textul „, a unei femei gravide, ori a persoanei cu dizabilități, cu vîrstă înaintată sau bolnave, profitînd de starea de neputință cunoscută sau evidentă a victimei”</p> <p>p.4 - la art.165 alin. (2), lit. c) va avea următorul cuprins „c) asupra unui copil, a unei femei gravide, ori a persoanei cu dizabilități, cu vîrstă înaintată sau bolnave, profitînd de starea de neputință cunoscută sau evidentă a victimei”</p> <p>p.7 - la art.197 alin. (2) se completează cu o nouă literă c¹) cu următorul cuprins</p>	<p>Se consideră necesar includerea și reglementarea în partea generală a Codului penal, într-un articol separat, a noțiunilor „dizabilitate”, „dizabilitate severă” și „dizabilitate accentuată” (din avizul Procuraturii Generale).</p> <p>Nu pot fi susținute modificările propuse la art.150 alin. (2), lit. b) și la art.197 alin. (2), deoarece dispoziția acestor norme în redacția proiectului nu corespunde trăsăturilor și calităților pe care trebuie să le cumuleze un act legislativ. Totodată, nu poate fi acceptată sintagma „asupra unui copil” propusă în cadrul modificării art.165 alin. (2), lit. c) deoarece dublează prevederile Art.206. Traficul de copii (din avizul Curții Supreme de Justiție)</p> <p>Nu este justificată completarea art.197 alin. (2) cu lit. c¹) pentru că nu este clar de ce intervine</p>	<p>Nu se acceptă obiecția</p> <p>Se acceptă obiecția</p> <p>Se acceptă</p>

<p>(2) Aceleași acțiuni:</p> <p>a) săvârșite prin incendiere, explozie sau prin o altă modalitate periculoasă;</p> <p>b) săvârșite din motive de ură socială, națională, rasială sau religioasă;</p> <p>c) săvârșite asupra unei persoane în legătură cu îndeplinirea de către aceasta a obligațiilor de serviciu sau obștești;</p> <p>d) care au provocat din imprudență decesul persoanei</p>	<p>„c¹) săvârșite asupra bunurilor unui minor sau a unei femei gravide, ori profitînd de starea de neputință cunoscută sau evidentă a victimei, care se datorează vârstei înaintate, bolii, dizabilității ori altui factor”</p>	<p>agravanta numai pentru această infracțiune contra patrimoniului. În cadrul reglementării infracțiunilor contra patrimoniului, circumstanțele agravante se referă la motivele și modul de săvârșire a infracțiunilor și nu se face diferențiere între categoriile de persoane care au avut de suferit (din avizul Direcției juridice).</p>	<p>obiecția</p>
<p>Codul civil nr.1107-XV din 06.06.2002</p> <p>Articolul 23. Inadmisibilitatea lipirii și limitării capacității de folosință și de exercițiu</p> <p>(1) Capacitatea civilă este recunoscută în măsură egală tuturor persoanelor, indiferent de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere, origine socială, grad de cultură sau de alte criterii similare.</p> <p>Articolul 24. Declararea incapacității persoanei fizice</p> <p>(1) Persoana care în urma unei tulburări psihice (boli mintale sau deficiențe mintale) nu poate conștientiza sau dirija acțiunile sale poate fi declarată de către instanța de judecată ca incapabilă. Asupra ei se instituie tutela.</p> <p>(2) Actele juridice în numele persoanei fizice declarate incapabile se încheie de către</p>	<p>Art. XXVII – Codul civil nr.1107-XV din 06.06.2002</p> <p>p.1 – la art.23 alin. (1), după cuvîntul „religie” se completează cu cuvîntul „dizabilitate”</p> <p>p.2 – art.24 se completează cu un nou alineat, (1¹), cu următorul cuprins: „Persoana declarată incapabilă este în drept de a contesta hotărîrea instanței judecătorești prin care a fost declarată incapabilă în condițiile prevăzute de legislație.”</p> <p>p.3 - art.24 se completează cu un nou</p>	<p>Modificările propuse în Codul civil nu sunt susținute (din avizul Comisiei drepturile omului și relații interetnice).</p> <p>p.1 urmează a fi exclus, deoarece completarea alin. (1) al art.23 din Codul civil în scopul neadmiterii lipirii sau limitării capacității de folosință și de exercițiu din motivul dizabilității persoanei, contravine art.24 din Codul civil (din avizul Centrului Național Anticorupție).</p> <p>p.2 și 3 urmează a fi excluse, deoarece nu fac obiectul de reglementare a art.24 din Codul civil (din avizul Direcției juridice).</p>	<p>Nu se acceptă obiecția</p> <p>Nu se acceptă obiecția de la p.2</p> <p>Se acceptă obiecția de la p.3</p>

<p>tutore.</p> <p>(3) Dacă temeiurile în care persoana fizică a fost declarată incapabilă au dispărut, instanța de judecată o declară ca fiind capabilă. În baza hotărârii judecătorești, tutela asupra persoanei se anulează.</p> <p>Articolul 1419. Răspunderea în caz de deces al persoanei vătămate</p> <p>(1) În cazul decesului persoanei ca urmare a vătămării grave a integrității corporale sau a altei vătămări a sănătății, dreptul la despăgubire îl au:</p> <p>a) persoanele inapte de muncă, care erau întreținute de defunct sau care, la data decesului acestuia, aveau dreptul la întreținere;</p> <p>b) copilul persoanei născut după decesul ei;</p> <p>c) unul dintre părinții, soțul sau un alt membru al familiei defunctului, indiferent dacă este apt pentru muncă sau nu, care nu lucrează și îngrijește de copiii, frații și surorile care erau întreținuți de defunct și care nu au împlinit vârsta de 14 ani sau care, deși au împlinit o astfel de vârstă, au nevoie de îngrijire din cauza sănătății, conform avizului organelor medicale abilitate;</p> <p>d) persoanele care erau întreținute de defunct și care au devenit inapte pentru muncă pe parcursul a 5 ani de la decesul lui.</p> <p>Articolul 1505. Rezerva succesorală Succesorii de clasa I inapți pentru muncă</p>	<p>aliniat, (2¹), cu următorul cuprins: „Dreptul de a alege al persoanei declarate incapabile se exercită personal.”</p> <p>p.5 – art.1419 la alin. (1) lit. a) și d) nu pot cuvintele „inapte de muncă” și „inapte pentru muncă” se substituie cu cuvintele „cu dizabilități” și, respectiv, „persoane cu dizabilități”,</p> <p>p.7 – la art. 1505 cuvintele „inapți pentru muncă” se substituie cu cuvintele</p>	<p>În art.1419 alin. (1) lit. a) și d) din Codul civil nu pot fi substituite cuvintele „inapte de muncă” și „inapte pentru muncă” cu cuvintele „cu dizabilități” și „persoane cu dizabilități”</p> <p>În art. 1505 din Codul civil nu pot fi substituite cuvintele „inapți pentru muncă” cu cuvintele</p>	<p>Se acceptă obiecția</p> <p>Se acceptă</p>
---	--	---	--

<p>au dreptul de a moșteni, independent de conținutul testamentului, cel puțin o doime cotă-parte din cota ce s-ar fi convenit fiecăruia în caz de succesiune legală (rezervă succesorală).</p>	<p>„persoane cu dizabilități”.</p>	<p>„persoane cu dizabilități”.</p> <p>Cuvintele „inapte de muncă” și „inapte/inapți pentru muncă” au un sens mai larg și cuprind un cerc mai mare de persoane, cum ar fi copiii, pensionarii pentru limită de vîrstă. Dacă sunt acceptate modificările propuse vor fi lipsite de dreptul la despăgubire în caz de deces al persoanei ca urmare a vătămării grave a integrității corporale sau a altei vătămări a sănătății și de dreptul la o parte din moștenire (rezerva succesorală) o serie de persoane cum ar fi copiii, soțul și părinții, ce sunt pensionari pentru limită de vîrstă, care au aceste drepturi potrivit prevederilor în vigoare.</p>	<p>obiecția</p>
<p>Legea privind ocuparea forței de muncă și protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă nr. 102-XV din 13.03.2003 Articolul 5. Categoriile de beneficiari În sensul prezentei legi, beneficiar este persoana, aflată în căutarea unui loc de muncă: 1) care nu dispune de carnet de muncă și de stagiul de cotizare în sistemul asigurărilor sociale de stat; 2) al cărei contract individual de muncă a fost desfăcut din motivul: a) concedierii; b) demisionării; c) unor circumstanțe ce nu depind de voința părților; d) expirării termenului contractului; 3) care a încetat să muncească renunșind la autorizația (licența) pentru desfășurarea unei activități de întreprinzător sau pe bază de patentă;</p>	<p>Art. XXX – Legea privind ocuparea forței de muncă și protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă nr. 102-XV din 13.03.2003</p> <p>p.2 – art.5 punctul 5) litera b) se exclude</p>	<p>p.2 – nu este justificată propunerea de excludere din categoria beneficiarilor a persoanelor prevăzute în art.5 punctul 5) litera b) (din avizul Centrului Național Anticorupție)</p> <p>p.2 – modificările nu sunt justificate și devin neclare (din avizul Direcției juridice).</p>	<p>Se acceptă obiecțiile</p>

<p>4) care a încetat să muncească peste hotare în condițiile încheierii preliminare a unui contract individual de asigurări sociale de stat;</p> <p>5) care a revenit pe piața forței de muncă:</p> <p>a) după expirarea perioadei de îngrijire a copilului;</p> <p>b) după o perioadă de îngrijire a unui membru de familie invalid de gradul I, a unui copil invalid (în vîrstă de pînă la 16 ani) sau a unei persoane de vîrstă înaintată (75 de ani și mai mult);</p> <p>Articolul 32. Cuantumul ajutorului de șomaj</p> <p>(2) Cuantumul ajutorului de șomaj nu poate fi mai mic decît cuantumul salariului minim stabilit pe țară și nu va depăși cuantumul salariului mediu pe economie din anul precedent.</p> <p>Articolul 34. Alocația de integrare sau de reintegrare profesională</p> <p>(1) Alocația de integrare sau de reintegrare profesională este o sumă lunară fixă neimpozabilă, de 15 la sută din salariul mediu pe economie din anul precedent, la data stabilirii plății, alocată de la bugetul de stat Fondului de șomaj și acordată pe o perioadă de cel mult 9 luni calendaristice șomerilor care se află în următoarele circumstanțe:</p> <p>a) le-a expirat perioada de invaliditate de gradul I sau II;</p> <p>b) le-a încetat perioada de îngrijire a copilului în intervalul de vîrstă a copilului de la 1,5 ani pînă la 6 ani, la momentul nașterii copilului</p>	<p>p.6 – la art.32 alin. (2) cuvintele „cuantumul salariului minim stabilit pe țară” se exclud</p> <p>p.7 – la art.34 alin. (1) literele a) și c) se exclud</p>	<p>p.6 - aceste cheltuieli atrag după sine cheltuieli majore, neidentificate și neargumentate în nota informativă (din avizul Direcției juridice).</p> <p>- excluderea cuvintelor „cuantumul salariului minim stabilit pe țară” din alin. (2) a art.32 din Legea nr.102/2003 va elimina cuantumul minim mai jos de care nu poate fi stabilit cuantumul ajutorului de șomaj;</p> <p>p.7 – nu este justificată propunerea de excludere din lista beneficiarilor de alocație de integrare sau de reintegrare profesională, șomerii cărora le-a încetat perioada de îngrijire a unui membru de familie invalid de gradul I sau a unui copil invalid (în vîrstă de pînă la 16 ani), sau a unei persoane de vîrstă înaintată (75 de ani și mai mult) (din avizul Centrului Național Anticorupție)</p>	<p>Se acceptă obiecția</p> <p>Nu se acceptă obiecția</p>
---	---	---	--

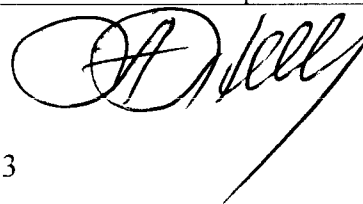
<p>nefiind încadrați în muncă; c) le-a încetat perioada de îngrijire a unui membru de familie invalid de gradul I sau a unui copil invalid (în vîrstă de pînă la 16 ani), sau a unei persoane de vîrstă înaintată (75 de ani și mai mult);</p>			
<p>Codul de procedură civilă nr.225-XV din 30.05.2003</p> <p>Articolul 58. Capacitatea de exercițiu al drepturilor procedurale civile (2¹) Actele de procedură efectuate de minorii cu vîrste de pînă la 14 ani sau de adulții declarați incapabili sînt nule.</p> <p>Articolul 104. Expedierea citațiilor și înștiințărilor (1) Citația și înștiințarea se expediază în cazul cînd se citează: e) incapabilii, prin reprezentanții lor legali; în cazul numirii unui curator, prin acesta;</p> <p>Articolul 170. Restituirea cererii de chemare în judecată (1) Judecătorul restituie cererea de chemare în judecată dacă: c) cererea a fost depusă de o persoană incapabilă;</p> <p>Articolul 260. Obligația instanței de a</p>	<p>Art. XXXIV – Codul de procedură civilă nr.225-XV din 30.05.2003 p.2 – la art.58 alin. (2¹) se completează în final cu următoarea propoziție „Această prevedere nu se aplică în cazul în care persoana lipsită de capacitatea de exercițiu contestă hotărîrea instanței emitente”</p> <p>p.4 – la art.104 alin. (1), lit. e) va avea următorul cuprins: „e) în procedură specială, de declarare a incapacității sau contestării acestei hotărîri, citația și înștiințarea se expediază în adresa persoanei care urmează a fi declarată incapabilă sau care contestă această hotărîre și/sau reprezentantul acesteia; în celelalte cazuri legate de persoanele declarate incapabile prin reprezentanții lor legali; în cazul numirii unui curator, prin acesta.”</p> <p>p.6 - la art.170 alin. (1), lit. c) se completează în final cu textul „, , cu excepția cazului în care cererea se referă la contestarea hotărîrii privind declararea incapacității”</p>	<p>p.2 urmează a fi exclus, deoarece completarea propusă nu ține de obiectul de reglementare al acestui aliniat (din avizul Direcției juridice).</p> <p>p.4 urmează a fi revizuit, deoarece completarea propusă nu este formulată corect, din punct de vedere a limbajului juridic. Eventual această completare ar face obiectul Titlului II din CPC, capitolul XXVIII (din avizul Direcției juridice).</p> <p>p.6, 8, 9, 11 necesită o atenție deosebită și o argumentare întemeiată. În ceea ce privește protejarea persoanelor declarate incapabile accentuăm că, potrivit art.71 alin. (2) din CPC, acțiunea în apărare a drepturilor, libertăților și intereselor legitime poate fi intentată de către procuror numai la cererea scrisă a persoanei</p>	<p>Se acceptă obiecția</p> <p>Se acceptă obiecția</p> <p>Se acceptă obiecțiile de la p.6,8,9</p> <p>Nu se acceptă</p>

<p>suspenda procesul (1) Instanța judecătorească este obligată să suspende procesul în cazul: b) pierderii capacității de exercițiu a părții în proces;</p> <p>Articolul 267. Temeiurile scoaterii cererii de pe rol Instanța judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care: b) cererea a fost depusă de o persoană incapabilă;</p> <p>Articolul 308. Anularea limitării capacității de exercițiu și declararea capacității (2) În cazul prevăzut la art.24 alin.(3) din Codul civil, instanța, la cererea tutorelui, a membrilor de familie a persoanei, a instituției de psihiatrie (psihoneurologie), a organului de tutelă și curatelă, a procurorului și în baza raportului de expertiză psihiatrică legală, pornește un proces și emite o hotărâre prin care declară capabilă persoana înșănătoșită. În temeiul acestei hotărâri, tutela instituită asupra persoanei se anulează.</p>	<p>p.8 - la art.260 alin. (1), lit. b) se completează în final cu textul „, cu excepția cazului în care judecarea cauzei se referă la contestarea hotărârii privind declararea incapacității”</p> <p>p.9 – la art.267, lit. b) se completează în final cu textul „, cu excepția cazului în care cererea se referă la contestarea hotărârii privind declararea incapacității”</p> <p>p.11 – la art.308 alin. (2), după cuvintele „la cererea” se completează cu cuvintele „persoanei declarate incapabile, a”.</p>	<p>interesate dacă aceasta nu se poate adresa în judecată personal din cauză de sănătate, vîrstă înaintată, incapacitate sau din alte motive întemeiate. Acțiunea în apărarea intereselor persoanei incapabile poate fi înaintată de procuror indiferent de existența cererii persoanei interesate sau a reprezentantului ei legal. În cazurile prevăzute de lege, procurorul este în drept să se adreseze în judecată în apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale unui număr nelimitat de persoane (din avizul Direcției juridice).</p>	<p>obiecția de la p.11</p>
<p>Codul contravențional nr.218-XVI din 24.10.2008</p>	<p>Art. XXXVII – Codul contravențional nr.218-XVI din 24.10.2008</p> <p>p.3 – se completează cu un nou articol, 53¹, cu următorul cuprins: „Articolul 53¹. Încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor</p>	<p>Se consideră necesar includerea și reglementarea în Codul contravențional, într-un articol separat, a noțiunilor „dizabilitate”, „dizabilitate severă” și „dizabilitate accentuată” (din avizul Procuraturii Generale).</p> <p>p.3 urmează a fi exclus, deoarece dispozițiile articolului au un caracter foarte general. Lipsa preciziei compromise aplicabilitatea adecvată a normei propuse și</p>	<p>Nu se acceptă obiecția</p> <p>Se acceptă obiecția</p>

<p>Articolul 65¹. Discriminarea în domeniul învățământului</p> <p>Orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, bazată pe criteriu de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vîrstă, dizabilitate, opinie, apartenență politică sau pe orice alt criteriu, manifestată:</p> <p>a) la oferirea accesului la instituțiile de învățămînt de orice tip și nivel;</p> <p>b) prin stabilirea de principii de admitere la studii, bazate pe anumite restricții, cu încălcarea</p>	<p>cu dizabilități</p> <p>Încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor cu dizabilități, garantate prin Constituție și prin alte legi,</p> <p>se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și persoanei juridice, cu privarea în toate cazurile de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la jumătate de an pînă la un an.”</p> <p>p.6 – art.65¹ se completează cu un nou alineat, (2), cu următorul cuprins</p> <p>„Neasigurarea persoanelor cu dizabilități, în conformitate cu legislația în vigoare, de către persoanele responsabile, cu materiale educaționale, inclusiv cu editări prin sisteme alternative de comunicare (în sistemul Braille, în varianta sonoră, în limbaj simplu și ușor de înțeles) a literaturii artistice, a manualelor școlare,</p>	<p>oferă cîmp pentru interpretări preferate și/sau comportament discreționar din partea responsabililor de aplicare (din avizul Centrului Național Anticorupție).</p> <p>p.3 urmează a fi urmează a fi</p> <p>Prevederile propuse la art. 53¹ au un caracter general, vag, lipsite de precizie și nu corespund principiilor oportunității, coerenței, consecvenței și echilibrului între reglementările în vigoare (din avizul Procuraturii Generale).</p> <p>p.3 urmează a fi urmează a fi reanalizat, întrucît nu sunt clare situațiile de încălcare a drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor cu dizabilități cu atît mai mult cu cît legislația în vigoare garantează apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale tuturor persoanelor fără nici o discriminare (din avizul Direcției juridice).</p> <p>p.6 și p.9 urmează a fi excluse sau revizuite în parte ce vizează răspunderea autorităților și instituțiilor publice, deoarece contravin art.17 din Codul contravențional, care prevede că autoritățile și instituțiile publice nu pot fi trase la răspundere contravențională (din avizul Centrului Național Anticorupție).</p>	<p>Se acceptă obiecția</p>
---	---	--	-----------------------------------

<p>prevederilor legislației în vigoare;</p> <p>c) în procesul educațional, inclusiv la evaluarea cunoștințelor acumulate;</p> <p>d) în activitatea științifico-didactică, se sancționează cu amendă de la 100 la 140 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 350 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 350 la 450 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.</p> <p>Articolul 260. Discriminarea la prestarea serviciilor publice în domeniul comunicațiilor electronice, poștale și al tehnologiei informației</p> <p>Discriminarea de orice natură a utilizatorului la prestarea serviciilor publice în domeniul comunicațiilor electronice, poștale și al tehnologiei informației</p> <p>se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.</p>	<p>a materialelor didactice și a altor mijloace de instruire,</p> <p>se sancționează cu amendă de la 100 la 150 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 350 la 450 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 350 la 450 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”</p> <p>p.9 – se completează cu un nou articol, 221¹, cu următorul cuprins: „Articolul 221¹. Încălcarea legislației privind asigurarea accesului persoanei cu dizabilități la mijloacele de transport în comun....”</p> <p>p.11 – se completează cu un nou articol, 260¹, cu următorul cuprins: „Articolul 260¹. Încălcarea legislației privind asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități la mijloacele de informare. ...”</p> <p>p.14 – la art.410 alin. (1), sintagma „art.246-260” se substituie cu sintagma „art.245-260¹”.</p>	<p>p.11 urmează a fi exclus, deoarece completarea propusă dublează reglementarea existentă în art.260 din Codul contravențional (din avizul Direcției juridice).</p> <p>p.14 – cifra „art.245” de va substitui cu cifra „art.246” (din avizul Centrului Național Anticorupție).</p>	<p>Se acceptă obiecția</p> <p>Se acceptă obiecția</p>
---	---	---	---

Președintele Comisiei

Raisa Apolschii